

Adalbert Rebić, VODIČ POSVETOJ ZEMLJI, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1983, 126 str.

Knjižica džepnog formata u dvostrukom je pogledu vodič; ne riječi zato, jer vodi čitaoca iz kraja u kraj po svojoj domovini, a onda i zato, jer ga sa Svetom pismom u ruci vodi do dubljeg proživljavanja Božje poruke koja se odnosi na pojedina krajeve. U njoj „govori kamenje“ (usp. Lk 19,40), svjedoče ruševine i poučavaju arheološki ostaci. Napisana je prema načelu: magna est vis admonitionis in loco. O svakom mjestu sve kaže što o njem znamo iz Svetog pisma Starog i Novog zavjeta, što o njem znamo na temelju kasnije i suvremene povijesti. Bez takvog vodiča bio bi posjet Svetoj zemlji manje plodan. Kamenje, naime, sliči kamenju, ruševine ruševinama, mjesto mjestu. Zato upravo riječi koje tumače, koje razjašnjavaju ruševine, omogućuju to da ruševine pred posjetiocima ožive i da se razlikuju od drugih sličnih ruševina koje ipak imaju drugčiju povijest. Tako na oko jednake ruševine postaju drugačije, na oko ista mjesta postaju drugačija i ne samo to, nego postaju zanimljivija, poštovanja vrednija i poučljiva. To je knjižica koja na kraju krajeva oživljuje Sveto pismo.

Knjižica ima predgovor i glavni dio. Nastala je kao podlistak objavljivani u kršćanskoj obiteljskoj reviji KANA (travanj – listopad 1980). Zbog primarno doživljena načina opisivanja biblijskih mjesta, članci su u ljudima probudili zanimanje za Sveto zemlju te se tako rodila želja da bi ti članci izašli u jednoj knjižici. Knjižica dakle predstavlja vodič po Svetoj zemlji a zbog sažetih povijesno-arheoloških podataka pojedinih biblijskih mjesta ona predstavlja k tome i dobru katehetsku i homiletsku pripomoć. Ovo posljednje iznad svega zato, jer je knjižica napisana iznimno topla, doživljeno i privlačno. Knjižica nije hladni leksički opis mjesta, nego takav opis mjesta koji naglašava životnu vrijednost autentičnog, iskonskog svetopisamskog navještaja. Religiozno ovrednjuje pojedine krajeve i stoga podaci o njima nisu samo informativni nego i kerigmatski usmjereni.

Pisac najprije opisuje Sveto zemlju pod zemljopisnim i klimatskim vidom, a onda prikazuje njenu burnu povijest. Premda su povijesna razdoblja prikazana ukratko i pregledno, bilo bi dobro da je prijelomna razdoblja, kao na primjer vrijeme kad su muslimani zauzeli Palestinu, označio i podatkom o godini. (7). To bi bilo potrebno već stoga što danas svaki posjetilac Svete zemlje zna za napetosti između Židova i Arapa i budući da se i jedni i drugi pozivaju na povijest. Dobro

bi bilo da posjetilac zna kad su onamo došli jedni a kad drugi odnosno koliko su godina u njoj vladali jedni a koliko drugi.

Biblijska su mjesta ukratko opisana, ali s dovoljno podataka. Rebić se ne upušta u pojedinosti i ne opterećuje knjižicu nepotrebним podacima. A najpohvalnije je to što pri pojedinim biblijskim mjestima upozorava na dotične biblijske tekstove. Vodič po Svetoj zemlji nije arheološki udžbenik odn. priručnik, nego knjiga koja želi na licu arheološkog mjesta iznijeti najvažnije arheološko-povijesne podatke koji bi pomogli da se dublje doživi svetopisamska poruka. Vodič i Sveto pismo se nadopunjuju: Vodič je posuda a Sveto pismo sadržaj, a oboje pripomažu da Sveto pismo postane živi sadržaj.

Budući da knjiga ima i zemljopisne nacрте, neke tlocрте i više slika, među kojima su neke u boji, bit će ona za posjetioce Svete zemlje dragocjen podsjetnik na mjesta koja su posjetili, a za one koji biblijska mjesta nisu nikad posjetili nego samo ovu knjigu pročitali bit će ona prepotrebna pomoć za bolje razumijevanje biblijske poruke. Knjiga stoga nije samo vodič, nego i priručnik za dublje i doživljenije razumijevanje svetopisamskog navještaja.

Frane ROZMAN

L'OEUVRE LATINE DE MAITRE ECKHART, vol. I: *Commentaire de la Genese precede des Prologues*. Latinski tekst, uvod, prijevod na francuski, komentar i bilješke priredili F. Brunner, A. de Libera, E. Weber i E. Zum Brunn. *Cerf*, 29, bd Latour-Maubourg, Pariz, 1984, 696 str.

Posljednjih je desetljeća porastao interes za Magistra Eckharta (1260–1327.), „heterodoksnog mistika“ čijih je 28 teza, skupa sa svim spisima, 1329. godine osudio papa Ivan XXII. No on je još prije osude povukao sve te teze i podložio se sudu Apostolske Stolicе. Dominikanski red, kojemu je on pripadao, posljednjih je godina poduzeo korake kod Kongregacije za nauk vjere da se ispita mogućnost bi li se mogla dokinuti osuda njegovih djela. Nakon povoljnog odgovora sastavljena je komisija stručnjaka pod vodstvom o. Stirnimanna (Luzern), kojoj će trebati više godina da završi povjereni joj posao.

Od prilično brojnih novijih izdanja i prijevoda njegovih djela treba svakako spomenuti ono glavno: MEISTER ECKHART, *Die deutschen und lateinischen Werke*, u izdanju Deutsche Forschungsgemeinschaft, Stuttgart-